

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Pazin

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

SPRJEČAVANJA I OTKRIVANJA PRIJEVARA KOD TRGOVAČKIH DRUŠTAVA U
VLASNIŠTVU JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE NA
PODRUČJU ISTARSKÉ ŽUPANIJE

Pazin, travanj 2015.

SADRŽAJ

stranica

I.	PREDMET REVIZIJE	2
II.	CILJEVI I PODRUČJA REVIZIJE	4
III.	METODE I POSTUPCI REVIZIJE	4
IV.	SPRJEČAVANJE I OTKRIVANJE PRIJEVARA	5
V.	NALAZ	15
VI.	OCJENA UČINKOVITOSTI SPRJEČAVANJA I OTKRIVANJA PRIJEVARA	25

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Pazin

KLASA: 041-01/14-10/71
URBROJ: 613-20-15-15

Pazin, 1. travnja 2015.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI UČINKOVITOSTI
SPRJEČAVANJA I OTKRIVANJA PRIJEVARA KOD TRGOVAČKIH DRUŠTAVA U
VLASNIŠTVU JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE NA
PODRUČJU ISTARSKÉ ŽUPANIJE

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je revizija učinkovitosti sprječavanja i otkrivanja prijevvara kod trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na području Istarske županije.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 18. studenoga 2014. do 1. travnja 2015.

I. PREDMET REVIZIJE

Prijevarena se obično karakterizira kao obmana, varanje, skrivanje, tajenje ili kršenje povjerenja, s ciljem pribavljanja koristi ili stjecanja neke neopravdane ili nepoštene prednosti. To je u većini slučajeva protupravna radnja, gdje jedna strana namjerno obmanjuje drugu pogrešnim predstavljanjem. Najčešći oblici prijevare su: zlouporaba odnosno otuđivanje imovine, prijevarena u financijskom izvještavanju, nezakonito stvaranje troškova i obveza za društvo i korupcija (osobito u postupcima nabave i prodaje).

Najbolja praksa podrazumijeva sprječavanje, otkrivanje i odgovarajući odgovor na prijevare. Postiže se uspostavljanjem standarda i omogućivanjem prepoznavanja i izvješćivanja o prijevarama, razvijanjem alata koji sprječavaju i otkrivaju prijevare i odgovarajućim odgovorom na sumnje o prijevarama.

Sprječavanje prijevare je troškovno najdjelotvorniji način njezine kontrole i smanjuje vjerojatnost njezina pojavljivanja. Podrazumijeva donošenje općih akata i uspostavu standarda kako bi se smanjila mogućnost prijevare, povećanje svjesnosti rukovoditelja i drugih zaposlenika o mogućnosti pojave prijevare kao i njihovu obvezu da izvijeste o sumnji na prijevare te prepoznavanje rizika i uspostavljanje unutarnjih kontrola, kao odgovor rukovoditelja na rizike prijevare. Sprječavanje treba biti podržano odgovarajućim mehanizmima otkrivanja, kako bi eventualne prijevare bile otkrivene što je moguće ranije i kako bi bile poduzete odgovarajuće aktivnosti. Primjena sustava otkrivanja prijevare ima učinak odvratanja i jamči da će pokušaji prijevare biti brzo i pouzdano otkriveni. Ako mogući počinitelji prijevare znaju da će biti otkriveni, manja je vjerojatnost da će pokušati prijevare. Sustav otkrivanja podrazumijeva analitičke i druge postupke za razotkrivanje nepravilnosti te izvješćivanje o sumnji na prijevare.

Na području Istarske županije u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave posluju trgovačka društva koja obavljaju komunalne djelatnosti, djelatnosti proizvodnje i distribucije vode, sakupljanja i pročišćavanja vode, odvodnje, održavanja i građenja vodnih građevina, prijevoza putnika, projektiranja i upravljanja poslovnim zonama, gospodarenja otpadom, opskrbe plinom, upravljanja, održavanja i izgradnje sportskih objekata, izgradnje i upravljanja parkiralištima, upravljanja i održavanja nekretnina, agencije za razvoj i drugo.

Predmet revizije učinkovitosti su politike i postupci za sprječavanje i otkrivanje prijevare, te aktivnosti koje društva poduzimaju kako bi spriječila i otkrila prijevare. Revizijom je obuhvaćeno pet trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na području Istarske županije (Pulapromet d.o.o., Pula, Monte Giro d.o.o., Pula, Pula Parking d.o.o., Pula, Tržnica d.o.o., Pula i Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o., Pazin). Odabrana su na temelju ostvarenih prihoda, broja zaposlenih te prostorne zastupljenosti u županiji.

Društvo Pulapromet d.o.o., Pula je upisano u sudski registar 1996. kao trgovačko društvo s ograničenom odgovornošću za prijevoz putnika. Osnivači su dva grada i šest općina na području Istarske županije. Osnovano je s temeljnim kapitalom 5.050.842,00 kn, a nakon smanjenja 2010. temeljni kapital iznosi 5.050.500,00 kn. Iznos temeljnog kapitala podijeljen je na osam poslovnih udjela, od čega se na Grad Pulu odnosi 3.586.000,00 kn ili 71,0 %, Grad Vodnjan 454.500,00 kn ili 9,0 %, a na šest ostalih općina 1.010.000,00 kn ili 20,0 %. Tijela upravljanja su Skupština, Nadzorni odbor i Uprava. Osnovne djelatnosti su prijevoz putnika u gradskom i prigradskom prometu, prijevoz putnika u cestovnom prometu, redovni, ostali prijevoz putnika cestom, ostale prateće djelatnosti u prometu, popravak motornih vozila i drugo. Koncem 2014. društvo ima 121 zaposlenika.

Društvo Monte Giro d.o.o., Pula je osnovano 1993. odlukom gradskog vijeća Grada Pule, te je nakon usklađenja općih akata sa Zakonom o trgovačkim društvima, u svibnju 1995. upisano u registar Trgovačkog suda u Rijeci kao trgovačko društvo s ograničenom odgovornošću za pogrebne usluge. Temeljni kapital iznosi 1.181.492,00 kn. Osnivač društva i jedini član je Grad Pula. Tijela upravljanja su Skupština, Nadzorni odbor i direktor. Obavlja djelatnost upravljanja i održavanja grobljima na području Grada Pule te pogrebne i prateće djelatnosti vezane uz groblje i ukop pokojnika. Koncem 2014. društvo ima 34 zaposlenika.

Društvo Pula Parking d.o.o., Pula je osnovano u prosincu 2004. kao trgovačko društvo s ograničenom odgovornošću za održavanje i upravljanje parkiralištima. Osnivač društva i jedini član je Grad Pula. Temeljni kapital iznosi 20.000,00 kn. Temeljni akt društva je Izjava o osnivanju kojom je uređeno ustrojstvo i pravni status društva. Tijela upravljanja su Skupština, Nadzorni odbor i Uprava. Djelatnost društva je održavanje i upravljanje parkiralištima, premještanje vozila zaustavljenih ili parkiranih na mjestima gdje to nije dozvoljeno ili gdje se ometa normalan promet, bojanje oznaka na cestama i parkiralištima, održavanje i postavljanje okomite prometne signalizacije i cestovne opreme, pružanje usluga održavanja svjetleće prometne signalizacije, djelatnost postavljanja i održavanja ploča s nazivima ulica, parkova i trgova te pružanje drugih usluga. Koncem 2014. društvo ima 46 zaposlenika.

Društvo Tržnica d.o.o., Pula je osnovano 1993. Osnivač i jedini član društva je Grad Pula, a temeljni kapital iznosi 141.035,00 kn. Djelatnost društva je pružanje usluga tržnice na malo, iznajmljivanje tržišnog prostora, iznajmljivanje skladišta, vaga i utega, tržnih stolova, kioska i drugog što je u vezi s organizacijom prometa robe i usluga u prometu robe na tržnicama na malo. Temeljni akt je Izjava o osnivanju kojom je uređeno ustrojstvo i pravni status društva. Tijela upravljanja su Skupština, Nadzorni odbor i Uprava. Koncem 2014. društvo ima 19 zaposlenika.

Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o., Pazin je osnovana Izjavom o osnivanju u siječnju 2003. Osnovana je s temeljnim kapitalom u iznosu 400.000,00 kn, a nakon povećanja u 2013. i 2014. temeljni kapital iznosi 5.599.000,00 kn. Osnivač društva i jedini član je Istarska županija. Osnovana je sa zadatkom povezivanja javnog i privatnog sektora te za pripremu i provedbu projekata u ruralnom prostoru Istarske županije. Tijela upravljanja su Skupština, Nadzorni odbor i direktor. Obavlja djelatnost tržišne valorizacije i promocije mesa i mesnih proizvoda izvornih pasmina i istarske divljači, revitalizacije tradicijskog uzgoja koza, trajne zaštite istarske ovce, trajne zaštite istarskog magarca, podizanja pokusnog i razvojnog trajnog nasada maslina, lovnog turizma te osnivanja centra za regionalno ruralni razvoj i zaštitu biološke raznolikosti. Društvo je koncem 2013. imalo 21 zaposlenika, a koncem 2014. ima 33 zaposlenika. U 2014. je na temelju odluke Skupštine Istarske županije, društvu pripojeno društvo MIH d.o.o., Poreč za trgovinu, proizvodnju, poljoprivredu, ugostiteljstvo, pomoćne djelatnosti u financijskom posredovanju, istraživanje i razvoj te ostale poslovne djelatnosti. Po veličini razvrstano je u male poduzetnike. Društvo je koncem 2012., na temelju izrađene Studije opravdanosti osnivanja centra za održivi razvoj maslinarstva Istarske županije, modelom preuzimanja trgovačkog društva za proizvodnju i trgovinu maslinovim uljem, kupilo pravo građenja na zemljištu te uljaru i opremu u vrijednosti 10.421.642,00 kn. Navedena vrijednost uljare predstavlja 37,0 % vrijednosti imovine društva. U 2014. je od planiranih 940 t maslina prerađeno 261,4 t ili 27,2 %.

II. CILJEVI I PODRUČJA REVIZIJE

Ciljevi revizije su bili:

- utvrditi jesu li društva uspostavila politike, procedure i kontrole kako bi spriječila prijevare
- utvrditi poduzimaju li potrebne aktivnosti kako bi povećala svjesnost rukovoditelja i drugih zaposlenika o mogućnosti pojave prijevara
- ocijeniti djelotvornost sustava unutarnjih kontrola s obzirom na rizike prijevara
- utvrditi koje su postupke društva uspostavila kako bi što prije otkrila prijevare.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: politike i postupci za sprječavanje prijevara, odgovornost rukovoditelja i drugih zaposlenika za sprječavanje prijevara, sustav unutarnjih kontrola s obzirom na pojavnost prijevara te analitički i drugi postupci za otkrivanje prijevara.

III. METODE I POSTUPCI REVIZIJE

Trgovačkim društvima obuhvaćenim revizijom su poslani upitnici u vezi politika i postupaka za sprječavanje prijevara, odgovornosti rukovoditelja i drugih zaposlenika za sprječavanje prijevara, sustava unutarnjih kontrola te analitičkih i drugih postupaka za otkrivanje prijevara. Provjeravani su dokazi za pojedine tvrdnje iz pribavljenih odgovora. Proučeni su i analizirani zakoni, propisi i drugi akti te dokumentacija i informacije o poslovanju trgovačkih društava obuhvaćenih revizijom, stručni članci, strategije i drugo.

Prigodom odabira revizijskog pristup kako bi se pribavili mjerodavni revizijski dokazi i odgovorilo na ciljeve revizije, primijenjene su različite metode i postupci prikupljanja revizijskih dokaza.

Provjereno je jesu li društva uspostavila politike i postupke za sprječavanje prijevara te jesu li rukovoditelji i drugi zaposlenici upoznati s odgovornostima za sprječavanje prijevara. Nadalje, provjereno je uspostavljanje djelotvornog sustava unutarnjih kontrola s obzirom na pojavnost prijevara te odgovarajućih analitičkih i drugih postupaka za otkrivanje prijevara. Obavljena su izravna dokazna ispitivanja s obzirom na područja podložna prijevarama (nabava roba, radova i usluga, izvršavanje ugovorenih nabava te blagajničko poslovanje). Utvrđena je organizacijska struktura društava te broj zaposlenih u društvima.

Obavljeni su razgovori s direktorima, rukovoditeljima i zaposlenicima te su pribavljena obrazložena odgovornih osoba o pojedinim poslovnim događajima.

Okosnicu revizije su činila sljedeća pitanja:

- Jesu li uspostavljene politike i postupci za sprječavanje prijevara?
- Jesu li rukovoditelji i drugi zaposlenici upoznati sa svojim odgovornostima u pogledu sprječavanja prijevara?
- Je li uspostavljen djelotvoran sustav unutarnjih kontrola s obzirom na pojavnost prijevara?
- Jesu li uspostavljeni odgovarajući analitički i drugi postupci za otkrivanje prijevara?

IV. SPRJEČAVANJE I OTKRIVANJE PRIJEVARA

Politike i postupci za sprječavanje prijevara

Društva Pulapromet d.o.o., Pula, Monte Giro d.o.o., Pula, Pula Parking d.o.o., Pula, Tržnica d.o.o., Pula i Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o., Pazin su odredbe o etičkim vrijednostima, poslovnim načelima i obvezama prema interesnim skupinama uredila Etičkim kodeksom. Društva su Etički kodeks donijela u vrijeme obavljanja revizije (studeni-prosinac 2014.) te ga objavila na svojim mrežnim stranicama. Kodeksom su utvrđena osnovna etička pravila ponašanja zaposlenika radi utvrđivanja i promicanja temeljnih etičkih vrijednosti u poslovnim odnosima te postupanja u slučaju njihovih povreda.

Društvo Pulapromet d.o.o., Pula je osim Etičkog kodeksa donijelo i Poslovnik o radu etičkog povjerenstva koji se primjenjuje od siječnja 2015. Etičkim kodeksom je, između ostalog, uređeno primanje i davanje poklona, upravljanje imovinom, poslovnim financijama i postupcima nabave, uvažavanje potreba korisnika usluga te izbjegavanje i sprječavanje sukoba interesa. Prema odredbama Etičkog kodeksa primanje i davanje darova i/ili protuusluga najstrože je zabranjeno. Zaposlenici ne smiju primiti darove od osoba s kojima su u poslovnom odnosu, osim ako se radi o poslovnim darovima simbolične vrijednosti koji se u poslovnom okruženju smatraju uobičajenim znakom pažnje. Ista načela vrijede i za davanje darova. Korištenje sredstava organizacije za poslovne svrhe osim Etičkim kodeksom, uređeno je i odlukom o poslovno priznatim troškovima korištenja poslovnih mobilnih telefona te Pravilnikom o službenoj i radnoj odjeći i osobnim zaštitnim sredstvima. Društvo ima 12 mobilnih telefona koje koriste zaposlenici. Također, ima 34 autobusa, dva osobna i jedno teretno vozilo. Za vozila se vode putni listovi te se prati mjesečna i godišnja potrošnja goriva. Ugovorom o radu direktora utvrđeno je da društvo daje direktoru na korištenje službeni automobil, koji se može koristiti samo na način i pod uvjetima određenim internim aktima društva. Prema pisanoj izjavi nitko ne koristi vozilo u službene i privatne svrhe bez ograničenja. Društvo obavlja djelatnosti na četiri lokacije. Pristup imovini izvan radnog vremena kontroliraju i prate ovlaštene zaposlenici koji posjeduju ključeve prostorija. U servisnoj radionici za održavanje autobusa i na autobusnom kolodvoru je instaliran protupožarni i protuprovalni sigurnosni sustav zaštite imovine (alarm, video nadzor), a na parkiralištu (garaži) autobusa je angažirana zaštitarska noćna služba. Također, u autobusima je instaliran sustav video nadzora i informatički sustav za izdavanje, naplatu i kontrolu karata u javnom gradskom i prigradskom autobusnom prijevozu (dalje u tekstu: buscard sustav). Društvo je buscard sustav uvelo u veljači 2003. u cilju povećanja kvalitete pružanja usluga kao i povećanja efikasnosti upravljanja sustavom prijevoza i nadzora nad troškovima. U skladu s Društvenim ugovorom, odluke donose direktor, Nadzorni odbor i Skupština. Postupci donošenja odluka Skupštine i Nadzornog odbora uređeni su Poslovnikom o radu Skupštine i Poslovnikom o radu Nadzornog odbora. O radu sjednica sastavljeni su zapisnici, a odluke se temelje na analizama, planovima, bilješkama i izvješćima te su odložene u posebne knjige, u skladu s donesenim pravilnicima. Donošenje pojedinih odluka iz područja radnih odnosa utvrđeno je i Kolektivnim ugovorom te Pravilnikom o unutarnjem ustroju i organizaciji. Sa sjednica kolegija ne vode se posebni zapisnici niti bilješke koje prethode donošenju odluka, a donesene odluke Uprave su evidentirane u urudžbenom zapisniku te odložene u posebnom registratoru. Odluke iz područja radnih odnosa koje se odnose na pojedinog zaposlenika uručuju se zaposleniku, a odluke iz područja radnih odnosa koje se odnose na organizacijsku cjelinu objavljuju se na oglasnim pločama društva.

Na mrežnim stranicama društva objavljeni su Etički kodeks, osnovni podaci o društvu, cjenici putnih karata, popis gradskih i prigradskih linija, odluke o sufinanciranju troškova javnog prijevoza, zaključci o pravu na povlašteni javni prijevoz i druge obavijesti koje utječu na interese korisnika usluga, registar ugovora o javnoj nabavi te informacije o dodijeljenim donacijama. Dokumenti kao što su zakoni i drugi propisi koji se odnose na područje rada, opći akti, godišnji planovi, programi, strategije, izvještaji o radu, financijska izvješća, podaci o izvorima financiranja i ostale informacije propisane odredbama članka 10. Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine 25/13), nisu objavljene. Rukovoditelj, voditelji i drugi zaposlenici donose odluke u okviru djelokruga rada i svojih ovlaštenja. Društvo je uspostavilo politike i postupke za sprječavanje prijevара donošenjem Etičkog kodeksa i drugih internih akata te dobrom poslovnom praksom koja se temelji na sustavu ovlaštenja, odgovornosti i suradnje zaposlenika. Akt o korištenju službenih vozila kojim bi bio reguliran način i kriteriji korištenja nije donesen. Izravnim dokaznim ispitivanjem su utvrđene slabosti u područjima zapošljavanja, ugošćavanja te dijelom korištenja imovine društva.

U društvu Monte Giro d.o.o., Pula su osnovna etička pravila ponašanja zaposlenika u radu, do izrade Etičkog kodeksa, bila uređena Kodeksom pogrebnih usluga. Uspostavljen je sustav upravljanja kvalitetom. Temeljna načela koja se promiču Etičkim kodeksom su održiva poslovna praksa, povećanje vrijednosti i profitabilnost, inovativnost i kreativnost, društvena odgovornost, vrhunska kvaliteta pruženih usluga, integritet i odgovornost rukovoditelja i zaposlenika u poslovanju i zaštita okoliša. Zaposlenici ne smiju primati darove od osoba s kojima su u poslovnom odnosu. Iznimno, primanje darova je dozvoljeno ako se radi o prigodnim darovima simbolične vrijednosti koji se u poslovnom okruženju smatraju uobičajenim znakom pažnje i ako ne dovode primatelja u obvezujuću ovisnost i ne utječu na zaključivanje poslova niti stavljaju davatelja u povlašteni položaj. Primanje i davanje protuusluga je zabranjeno. Korištenje sredstava društva za poslovne svrhe uređeno je Etičkim kodeksom (zaštita imovine, odgovornost), Pravilnikom o načinu uporabe i prava vezanih uz korištenje službenih vozila u poslovne svrhe, osobnog automobila, reprezentacije i mobilnih telefona iz listopada 2014. i Pravilnikom o donaciji iz siječnja 2015. Korištenje drugih sredstava kontrolirano je od neposrednih rukovoditelja. Postupci donošenja odluka u nadležnosti tijela društva (Skupština, Nadzorni odbor i Uprava) utvrđeni su Izjavom o osnivanju. Za donošenje odluka u nadležnosti Skupštine, Nadzornog odbora i Uprave vode se zapisnici i bilješke, a odluke su evidentirane u urudžbenom zapisniku. Odluke i druge informacije iz djelokruga rada su objavljene na mrežnim stranicama u skladu s odredbama članka 10. Zakona o pravu na pristup informacijama.

U društvu Pula Parking d.o.o., Pula su Etičkim kodeksom uređena temeljna načela ponašanja kao što su povjerenje i kolegijalnost, zakonitost u radu, timski rad i profesionalna komunikacija, uvažavanje potreba korisnika usluga, izbjegavanje i sprječavanje sukoba interesa, odgovorno upravljanje imovinom, poslovnim financijama i postupkom nabave, povjerljivost osobnih podataka i informacija o poslovanju i izbjegavanje primanja i davanja darova. Zaposlenici ne smiju primati darove od osoba s kojima su u poslovnom odnosu, iznimno, ako se radi o prigodnim darovima simbolične vrijednosti koji se u poslovnom okruženju smatraju uobičajenim znakom pažnje. Primanje darova je dozvoljeno ako ne dovodi primatelja u obvezujuću ovisnost, ne utječe na zaključivanje posla niti stavlja davatelja u bilo kakav povlašteni položaj. Ista načela vrijede i za davanje darova. Primanje i davanja novca i/ili protuusluga je zabranjeno. Uspostavljen je sustav upravljanja kvalitetom.

Korištenje sredstava organizacije za poslovne svrhe, osim Etičkim kodeksom (odgovorno upravljanje imovinom, poslovnim financijama i postupkom nabave) uređeno je odlukom o korištenju mobilnih telefona, odlukom o korištenju službenih automobila, poslovnih kreditnih kartica i sredstava reprezentacije. Korištenje drugih sredstava kontrolirano je od neposrednih rukovoditelja, direktora te Nadzornog odbora i Skupštine. Odlukom direktora iz studenog 2014. utvrđeno je kako zaposlenici nemaju pravo pristupa imovini izvan radnog vremena. U skladu s Izjavom o osnivanju, odluke donose direktor, Nadzorni odbor i Skupština. Prigodom donošenja odluka sastavljaju se zapisnici, a odluke se temelje na pravilnicima koja uređuju pojedina područja poslovanja (Pravilnik o radu, Pravilnik o javnoj nabavi), analizama, godišnjim planovima, bilješkama i izvješćima te su evidentirane u knjizi odluka. Odluke i druge informacije iz djelokruga rada su objavljene na mrežnim stranicama u skladu s odredbama članka 10. Zakona o pravu na pristup informacijama.

U društvu Tržnica d.o.o., Pula su Etičkim kodeksom obuhvaćene temeljne etičke vrijednosti, poslovna načela i obveze prema interesnim skupinama. Uređena su načela povjerenja i kolegijalnosti, zakonitosti i stručnosti u radu, međusobne komunikacije, uvažavanja potreba korisnika usluga, izbjegavanja i sprječavanja sukoba interesa, upravljanja imovinom, poslovnim financijama i postupkom nabave, povjerljivost osobnih podataka i informacija o poslovanju, primanje i davanje darova i novca, podnošenje prijave te nadzor i nadležnost za rješavanje prijave. Pravilnikom o mjerama, radnjama i postupanjima radi sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma su utvrđene mjere, radnje i postupci za sprječavanje i otkrivanje pranja novca. Korištenje sredstava organizacije isključivo za poslovne svrhe uređeno je Etičkim kodeksom, Pravilnikom o radu, Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji, Tržnim redom i Pravilnikom o zaštitnoj odjeći i obući. Pristup imovini izvan radnog vremena kontrolira i prati zaštitarska tvrtka. Društvo ima u svojim prostorijama ugrađen sigurnosni sustav zaštite imovine. Prema odlukama direktora ključeve prostorija posjeduju ovlašteni zaposlenici uz unos ulazne šifre. Korištenje 12 mobilnih telefona odobreno je prema radnom mjestu ovisno o potrebama, opsegu i zahtjevima posla. Zaposlenicima na naplati su mobilni telefoni ujedno i naplatni uređaji prema zahtjevima fiskalne blagajne. Proces donošenja odluka je, osim zakonima, definiran Izjavom o osnivanju, općim aktima i odlukama koje donose direktor, Nadzorni odbor i Skupština. Prigodom donošenja odluka sastavljaju se zapisnici, a odluke se temelje na analizama, planovima, bilješkama i izvješćima te su evidentirane u knjizi protokola. Odluke i druge informacije iz djelokruga rada su objavljene na mrežnim stranicama. Društvo je uspostavilo politike i postupke za sprječavanje prijevara donošenjem Etičkog kodeksa, Pravilnika o mjerama, radnjama i postupanjima radi sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma te dobrom poslovnim praksom koja se temelji na sustavu ovlaštenja, odgovornosti i suradnje zaposlenika. Za korištenje mobilnih telefona i službenog vozila nije donesen interni akt, kojim bi bio reguliran način i kriteriji korištenja.

U Agenciji za ruralni razvoj Istre d.o.o., Pazin je davanje i primanje poklona te ugošćavanje uređeno Etičkim kodeksom, odnosno načelom izbjegavanja primanja i davanja darova i donacija kojim je utvrđeno da zaposlenici ne smiju primati novac od osoba s kojima su u poslovnom odnosu iznimno ako se radi o prigodnim darovima simbolične vrijednosti koji se u poslovnom okruženju smatraju uobičajenim znakom pažnje. Nadalje, primanje darova je dozvoljeno ako ne dovodi primatelja u obvezujuću ovisnost, ne utječe na sklapanje posla niti stavlja davatelja u bilo kakav povlašteni položaj.

Korištenje sredstava organizacije za poslovne svrhe osim Etičkim kodeksom, načelom odgovornog upravljanja imovinom, je uređeno i odlukom o poslovno priznatim troškovima korištenja poslovnih mobilnih telefona, odlukom o korištenju službenih vozila, vođenju evidencije i praćenju troškova i odlukom o privremenom načinu nabavljanja roba i usluga. Pristup imovini društva izvan radnog vremena imaju rukovoditelji organizacijskih jedinica, zaposlenici u proizvodnji te zaposleni u upravi na temelju usmenih zaduženja. Postupci donošenja odluka u nadležnosti Skupštine, Nadzornog odbora i direktora utvrđeni su Izjavom o osnivanju, a donošenje odluka iz područja radnih odnosa Pravilnikom o radu. Za donošenje odluka u nadležnosti Skupštine i Nadzornog odbora vode se zapisnici i bilješke, a odluke su urudžbirane i evidentirane u knjizi odluka. Za donošenje pojedinih odluka direktora, ne vode se posebni zapisnici i bilješke koji prethode donošenju odluka odnosno izvješća o donesenim odlukama, a pojedine odluke nisu evidentirane. Odluke i druge informacije iz djelokruga rada (zakoni i drugi propisi koji se odnose na područje rada, donesene odluke, godišnji planovi, programi, izvještaji o radu, financijska izvješća, podaci o izvoru financiranja, informacije o dodijeljenim donacijama i ostalo) nisu objavljene na mrežnim stranicama. Društvo do prosinca 2014. nije imalo Etički kodeks te najvećim dijelom nije imalo propisane procedure koje se odnose na sprječavanje i otkrivanja prijevара. Izravnim dokaznim ispitivanjem su utvrđene slabosti u područjima ugošćavanja, korištenja imovine i donošenja odluka.

Odgovornosti rukovoditelja i drugih zaposlenika za sprječavanje prijevара

Društva Pulapromet d.o.o., Pula, Monte Giro d.o.o., Pula, Pula Parking d.o.o., Pula Tržnica d.o.o., Pula i Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o., Pazin su donijela Etičke kodekse koji služe kao smjernica zaposlenicima u pogledu etičkih standarda koje su obvezni primjenjivati u svom radu. Kodeksom su utvrđeni i postupci za prijavljivanje i izvješćivanje o mogućem sukobu interesa te obveze rukovoditelja i drugih zaposlenika u slučaju sumnje na prijevaru. Društva Pula Parking d.o.o., Pula i Monte Giro d.o.o., Pula su postupke za prijavljivanje i izvješćivanje o mogućem sukobu interesa osim etičkim kodeksima, uredila i uvođenjem sustava upravljanja kvalitetom. Društva Pulapromet d.o.o., Pula, Monte Giro d.o.o., Pula, Pula Parking d.o.o., Pula i Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o., Pazin nisu održavala izobrazbu zaposlenika vezanu uz stjecanja potrebnih znanja za sprječavanje prijevара (što se smatra prijevarom, na koji način prijevara šteti društvu i kako treba prijaviti sumnjive aktivnosti).

Društvo Pulapromet d.o.o., Pula je Etičkim kodeksom uredilo obvezu pridržavanja zaposlenika i rukovoditelja propisanih načela i pravila kodeksa koja predstavljaju opću radnu obvezu, a nepoštivanje povlači odgovornost o kojoj odlučuje Uprava, ovisno o težini povrede, u skladu s odredbama Kolektivnog ugovora i Zakona o radu (Narodne novine 93/14). Načelima je propisano profesionalno, savjesno i marljivo postupanje, pridržavanje važećih propisa, općih akata, načela struke, lojalnosti te zabrana sudjelovanja u aktivnostima koje bi mogle dovesti do sukoba interesa. Zaposlenici su dužni izbjegavati svaki sukob interesa i po saznanju o mogućem postojanju istog odmah obavijestiti nadležnog člana Uprave i Etičko povjerenstvo. U slučaju postojanja sukoba interesa u svakom pojedinom slučaju odlučuje Uprava uz prethodno mišljenje Etičkog povjerenstva. Također, Etičkim kodeksom su utvrđeni postupci za prijavljivanje poslovanja i ponašanja koje je protivno odredbama Kodeksa. Članovi Nadzornog odbora su potpisali izjavu o nepostojanju sukoba interesa, a na mrežnim stranicama je objavljen popis gospodarskih subjekata s kojima društvo ne smije zaključivati ugovore o javnoj nabavi. Rukovoditelj i voditelji u okviru svojih područja odgovornosti upozoravaju zaposlenike na etičnost i moralne vrijednosti poslovanja.

Također, odredbama Kolektivnog ugovora utvrđene su posebne odredbe o radnim obvezama, dužnosti zaposlenika koje se odnose na opće radne obveze i povredu radnih obveza.

Društvo Tržnica d.o.o., Pula pored Etičkog kodeksa i Pravilnika o mjerama, radnjama i postupanjima radi sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma donijelo je odluku o imenovanju ovlaštene osobe za primanje pritužbi zaposlenika za zaštitu dostojanstva. Direktor i voditelji u okviru radnih zadataka zaposlenike upućuju dnevno usmeno na etičnost i moralne vrijednosti poslovanja te na postojanje mogućnosti prijave, štete i opasnosti od prijave.

Sustav unutarnjih kontrola s obzirom na pojavnost prijave

U društvima Pulapromet d.o.o., Pula, Monte Giro d.o.o., Pula, Pula Parking d.o.o., Pula, Tržnica d.o.o., Pula i Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o., Pazin je funkcioniranje unutarnjih kontrola uređeno Društvenim ugovorom odnosno Izjavom o osnivanju, kojima su utvrđene nadležnosti Skupštine, Nadzornog odbora i direktora, a opis poslova i radnih zadataka zaposlenika je uređen internim aktima društava. Društva nisu uredila način ocjenjivanja funkcioniranja sustava unutarnjih kontrola.

U društvu Pulapromet d.o.o., Pula, funkcioniranje unutarnjih kontrola je, osim Društvenim ugovorom i aktima društva, uređeno i ugovorima o radu Uprave, rukovoditelja i voditelja te zaposlenika. Prema ugovorima direktor je dužan voditi poslove s pozornošću urednog i savjesnog gospodarstvenika u svrhu postizanja poslovnih ciljeva, uz učinkovit sustav kontrole izvršenja operativnih zadaća, a rukovoditelj i voditelji su odgovorni za stručno, zakonito i uspješno vođenje poslova društva, kao i za sve propuste nastale u njihovoj nadležnosti o čemu su dužni obavještavati direktora. Odgovornost zaposlenika za potpuno, pravodobno i pravilno izvršenje poslova, povrede radnih obveza, te podjele dužnosti, odobravanje, dokumentiranje, fizičke kontrole, nadgledanje i neovisne provjere uređena je, osim Kolektivnim ugovorom i Pravilnikom o unutarnjem ustroju i organizaciji, Pravilnikom o provedbi postupaka javne nabave procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn za robu i usluge i 500.000,00 kn za radove, Pravilnikom o obavljanju službe-prometni poslovi, Uputom o ustrojstvu i obavljanju kontrolne službe, Protokolom primjene sustava video nadzora u vozilima društva i pregleda snimljenih podataka te Pravilnikom o praktičnom osposobljavanju vozača autobusa. Račune ovjeravaju voditelji te osobe zadužene za nabavu, a isplate ovjeravaju dva ovlaštena zaposlenika uz prethodno provođenje višestruke kontrole. Specifična područja u kojima je prisutan veći rizik pojavljivanja prijave su ona na kojima se koristi gotov novac (vozači autobusa, blagajna). Nad tim poslovima provode se kontrole putem kontrolnog osoblja u autobusima (izvanredne, nenajavljene kontrole) i instaliranog buscard sustava, kao i sustava video nadzora. Uvidom voditelja sustava kvalitete u buscard sustav s video nadzorom u rujnu 2012. utvrđene su nepravilnosti u radu vozača prigodom naplate karata i izdavanja računa te ispravnog registriranja vozničkih karata. Društvo obavlja godišnje i periodične kontrole poslovanja, godišnji popis imovine i obveza te usklađuje potraživanja i obveze. Uspostavljeno je odobravanje financijskih transakcija iznad određenih iznosa kako bi se spriječilo pojavljivanje prijave. Društvenim ugovorom je utvrđeno da Uprava bez suglasnosti Skupštine, između ostalog, ne može zaključivati ugovore čija vrijednost prelazi 1.500.000,00 kn u pojedinačnom slučaju odnosno ukupno 5.000.000,00 kn unutar poslovne godine i odobravati zajmove trećim osobama preko iznosa 500.000,00 kn. Društvo je razvrstano u male poduzetnike. Većinski osnivač redovno obavlja kontrolu korištenja danih subvencija za javni gradski prijevoz o čemu su sastavljeni zapisnici.

Na temelju obavljene kontrole iz srpnja i prosinca 2014. nisu utvrđene nepravilnosti u korištenju subvencija. Također, većinski vlasnik je uspostavio poslovni i financijski sustav kontrolinga nad trgovačkim društvima u vlasništvu, na temelju kojeg je društvo u siječnju 2009. s trgovačkim društvom zaključilo ugovor o održavanju postavljenog sustava kontrolinga. Sustav, između ostalog, uključuje tromjesečnu analizu realizacije plana i godišnju analizu poslovanja, o čemu se dostavlja izvješće društvu i većinskom vlasniku. U izvješću o rezultatima poslovanja i likvidnosti od siječnja do rujna 2014. utvrđeno je da su povećani troškovi utrošenog materijala i rezervnih dijelova te usluga održavanja koji su rezultat kvarova autobusa te se zbog pojačanog održavanja dijelom amortiziranih autobusa očekuje i u sljedećem razdoblju porast navedenih troškova. Također je navedeno da je gradsko vijeće većinskog osnivača i vlasnika prihvatilo inicijativu društva da se dio planiranih sredstava za subvencioniranje javnog prijevoza izdvoji za pokriće nepokrivenih gubitaka iz prethodnih godina čime će se ostvareni prihodi od subvencija za 2014. značajno umanjiti u odnosu na planirane i ostvarene u prethodnoj godini. Vanjska revizija je obavila reviziju financijskih izvještaja za 2013. Prema mišljenju neovisnih revizora priloženi financijski izvještaji i rezultat poslovanja u svim značajnim stavkama realno i objektivno prikazuju financijski položaj društva na dan 31. prosinca 2013. Revizijom financijskih izvještaja i poslovanja za 2007. Državni ured za reviziju je izrazio uvjetno mišljenje. Osnivač nije obavio unutarnju reviziju društva. Izravnim dokaznim ispitivanjem su uočene slabosti u područjima obračuna plaća i osiguranja naplate dijela potraživanja.

Društvo Monte Giro d.o.o., Pula je razvrstano u male poduzetnike. Funkcioniranje unutarnjih kontrola je osim Izjavom o osnivanju kojom su utvrđene nadležnosti tijela upravljanja uređeno i uspostavljenim sustavom upravljanja kvalitetom. Obavljaju se periodične kontrole, godišnji popis imovine, potraživanja i obveza, uređena je procedura pružanja usluga te su ugrađene nadzorne kamere na gradskom groblju. Uspostavljeno je odobravanje financijskih transakcija iznad određenih iznosa. Izjavom o osnivanju utvrđeno je kako direktor bez suglasnosti Skupštine ne može zaključivati poslove koji se odnose na raspolaganje nekretninama u vlasništvu, kupnju novih nekretnina, raspolaganje dionicama i poslovnim udjelima u vlasništvu društva, kupnju novih dionica i poslovnih udjela. Nadalje, ne može zasnivati založno pravo ili fiducijarni prijenos prava vlasništva na nekretninama i/ili poslovnim udjelima i dionicama u vlasništvu, izdavati garancije i preuzimati jamstva za treće osobe, odnosno preuzimati obveza za treće osobe, zaključivati ugovore čija vrijednost prelazi 1.000.000,00 kn u pojedinačnom slučaju odnosno ukupno 4.000.000,00 kn unutar poslovne godine i odobravati zajmove trećim osobama preko 400.000,00 kn. Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja za 2008. kojom je izraženo uvjetno mišljenje.

Društvo Pula Parking d.o.o., Pula je razvrstano u male poduzetnike. Funkciju unutarnjih kontrola, prema sistematizaciji i opisu radnih mjesta, obavljaju odgovorne osobe (rukovoditelji). Dodatnu kontrolu obavlja i osnivač. Uspostavljen je sustav upravljanja kvalitetom. Dužnost sprječavanja prijave uređena je sistematizacijom radnih mjesta. Rukovoditelji samostalno ili po nalogu direktora obavljaju rotaciju zaposlenika unutar službi. Specifična područja u kojima je prisutan veći rizik pojavljivanja prijave su ona na kojima se koristi gotov novac. Na ta su mjesta postavljene nadzorne kamere. Na tim se radnim mjestima provode izvanredne, nenajavljene kontrole i sastavljaju zapisnici o obavljenom nadzoru, a sve po nalogu rukovoditelja ili direktora.

Uspostavljeno je odobravanje financijskih transakcija iznad određenih iznosa. Izjavom o osnivanju utvrđeno je da direktor bez suglasnosti Skupštine ne može zaključivati poslove koji se odnose na raspolaganje nekretninama u vlasništvu, kupnju novih nekretnina, raspolaganje dionicama i poslovnim udjelima u vlasništvu društva, kupnju novih dionica i poslovnih udjela, osnivanje novih trgovačkih društava i zaključivanje ugovora o zajedničkom ulaganju i sličnih ugovora. Nadalje, ne može zasnivati založno pravo ili fiducijarni prijenos prava vlasništva na nekretninama i/ili poslovnim udjelima i dionicama u vlasništvu, izdavati garancije i preuzimati jamstva za treće osobe, odnosno preuzimati obveza za treće osobe, zaključivati ugovore čija vrijednost prelazi 1.000.000,00 kn u pojedinačnom slučaju odnosno ukupno 4.000.000,00 kn unutar poslovne godine i odobravati zajmove trećim osobama preko 400.000,00 kn. Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja za 2010., kojom je izraženo uvjetno mišljenje.

Društvo Tržnica d.o.o., Pula unutarnje kontrole provodi na temelju općih akata, dobre prakse te ustroja i organizacije poslovanja. Dnevnom, tromjesečnim i godišnjim kontrolama pojedinih poslovnih procesa utječe se na smanjenje pojavnosti prijevara i pogrešaka. Kontrolni analitički postupci obuhvaćaju analize značajnih pokazatelja i tendencija te analize rezultata istraživanja neuobičajenih promjena i stavaka, sa svrhom utvrđivanja netočnog iskazivanja (pokazatelji područja rizika). Tijekom godine ocjenjuje područja poslovanja u kojima je prisutan rizik pojave prijevara (blagajničko poslovanje, zaključivanje ugovora o zakupu, naplata potraživanja i druga područja). Dnevni, tromjesečni i godišnji kontroling obavlja angažirano trgovačko društvo. Ostvarenje radnih zadataka organiziralo je uz razdvajanje funkcija, na način da različiti zaposlenici daju, odobravaju, provode i nadgledaju radne naloge te obavljaju evidentiranja, plaćanje i kontrolu poslovnih događaja. Poslovne odluke donosi i financijske transakcije odobrava direktor te o značajnim odlukama i vrijednosno značajnim transakcijama izvještava Nadzorni odbor. Izjavom o osnivanju je uspostavljeno odobravanje financijskih transakcija iznad određenih iznosa. Društvo je razvrstano u male poduzetnike. Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja za 2010., kojom je izraženo bezuvjetno mišljenje. Porezna uprava je obavila kontrolu poslovanja u 2013., a provedenim poreznim nadzorom poreza na dodanu vrijednost, poreza na dohodak, poreza na dobit, obveznih doprinosa i provođenja postupaka fiskalizacije u prometu gotovinom nisu utvrđene nepravilnosti.

Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o., Pazin unutarnje kontrole provodi na temelju općih akata, dobre prakse te ustroja i organizacije poslovanja. Direktor kontrolira svakodnevno poslovanje, održavanjem sastanaka s voditeljima organizacijskih jedinica, koji kontroliraju izvršitelje putem sastanaka i dnevnim kontaktima. Zapisnici odnosno bilješke o obavljenim sastancima se ne sastavljaju. U računovodstvu je uspostavljena kontrola nad postupcima evidentiranja poslovnih događaja, na način da se evidentiraju dokumenti koji su prethodno kontrolirani (računski i suštinski) i odobreni od ovlaštenih osoba. Plaćanja se obavljaju nakon provedenih kontrola na više razina te odobrenja direktora. Društvo je razvrstano u male poduzetnike. Vanjska revizija je obavila reviziju financijskih izvještaja za 2013. te je izrazila mišljenje s rezervom zbog iskazivanja potraživanja od kupaca za koje postoje poteškoće u naplati te iskazivanja prihoda od potpora Istarske županije koji su bili evidentirani u odgođenim prihodima te preneseni na prihode poslovanja po odluci Uprave, a troškovi za koje su namijenjeni nisu realizirani. Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja za 2010., kojom je izraženo uvjetno mišljenje. Društvo nije uredilo način ocjenjivanja funkcioniranja sustava unutarnjih kontrola te nije ocjenjivalo specifična područja svoga poslovanja u kojima je prisutan veći rizik pojavljivanja prijevara.

Općim aktima nije uspostavljeno odobravanje financijskih transakcija iznad određenih iznosa te nije donijelo plan za upravljanje rizicima. Unutarnje kontrole nisu u potpunosti uspostavljene na način da njihova primjena spriječi moguću prijevaru, odnosno općim aktom je uređena podjela dužnosti i nadležnosti, djelomično odobravanje i dokumentiranje te nadgledanje postupaka, dok fizičke i neovisne kontrole nisu uređene. Izravnim dokaznim ispitivanjem su utvrđene slabosti u području nabave roba, radova i usluga.

Analitički i drugi postupci za otkrivanje prijevara

Društvo Pulapromet d.o.o., Pula, je postupke i tehnike otkrivanja mogućih prijevara uspostavilo u okviru redovnih radnih zadataka zaposlenika. Prati i istražuje rizična područja poslovanja (naplatu javnog prijevoza u vozilima, blagajničko poslovanje, pripremu i provođenje nabave roba, radova i usluga, izvršavanje ugovorenih nabava, kontrolu cijene i kvalitete robe prema narudžbenicama, kontrolu utroška materijala te nadzor nad ugradnjom rezervnih dijelova i drugo), usklađuje izvode otvorenih stavaka kupaca i dobavljača, provodi analitičke provjere računa u glavnoj knjizi i pomoćnim evidencijama, popisuje i usklađuje stvarno stanje imovine s knjigovodstvenim stanjem i drugo. Kontrole provodi redovito ovisno o vrsti poslovne aktivnosti. Donijelo je računovodstvene politike te primjenjuje računski plan koji odgovara potrebama iskazivanja analitike po mjestima troška. Poslovne promjene evidentira u poslovnim knjigama na temelju izvornih dokumenata i primjenjuje sustav odobrenja i ovlaštenja. Protokolom primjene sustava video nadzora u vozilima društva i pregleda snimljenih podataka su, između ostalog, utvrđeni uvjeti primjene sustava i pregleda podataka te odgovorne osobe koje kontroliraju rad Operatera i dostavljaju podatke ovlaštenim osobama. Sustav video nadzora, između ostalog, obuhvaća i nadogradnju buscard programske podrške za integraciju video snimača u prometni ured. Povjerljivi kanali prijave za zaposlenike, korisnike usluga, dobavljače i druge interesne skupine su uspostavljeni donošenjem Etičkog kodeksa, a prije toga putem pretinca za pritužbe te adrese e-pošte za slanje prigovora koja je navedena na izlaznom računu za obavljene usluge. Etičkim kodeksom društvo je zajamčilo anonimnost i zaštitu osoba koje izvijeste o sumnji na prijevaru na način da se podaci o podnositelju prijave smatraju povjerljivim te da podnošenje prijave od zaposlenika u dobroj vjeri ne može biti razlogom za njegovo sankcioniranje. Korisnici usluga, poslovni partneri i građani mogu podnijeti prijavu u slučaju sumnje o povredi Etičkog kodeksa, Etičkom povjerenstvu pisanim putem ili na adresu elektroničke pošte koja je objavljena na mrežnim stranicama društva. Društvo je i prije donošenja Etičkog kodeksa zaprimalo i evidentiralo pritužbe koje mogu ukazivati na prijevarne aktivnosti putem urudžbenog zapisnika koje je obrađivao voditelj sustava kvalitete prijevoza.

Društvo Monte Giro d.o.o., Pula je postupke i tehnike otkrivanja mogućih prijevara uspostavilo u okviru redovnih radnih zadataka zaposlenika. Kontrolom poslovnih procesa utvrđuju se moguće nepravilnosti te izrađuju izvještaji i zaključci. Prati i istražuje rizična područja poslovanja (blagajničko poslovanje, ulazni i izlazni računi), poduzima mjere naplate, provodi analitičke provjere računa u glavnoj knjizi i pomoćnim evidencijama, popisuje i usklađuje stvarno stanje imovine s knjigovodstvenim stanjem i drugo. Kontrole provodi redovito ovisno o vrsti poslovne aktivnosti. Društvo je donijelo računovodstvene politike te primjenjuje računski plan koji odgovara potrebama iskazivanja analitike po mjestima troška. Poslovne promjene evidentira u poslovnim knjigama na temelju izvornih dokumenata. Donijelo je Pravilnik o provedbi postupaka javne nabave procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn za robu i usluge i 500.000,00 kn za radove. Etičkim kodeksom društvo je zajamčilo anonimnost i zaštitu osoba koje izvijeste o sumnji na prijevaru.

Društvo je uvelo pretince za ubacivanje reklamacija, pritužbi i prijedloga u sjedištu društva. U izradi je informativni pult koji će biti postavljen na gradskom groblju s istom namjenom. Korisnici usluga, poslovni partneri i građani mogu podnijeti reklamacije, pritužbe i prijedloge putem službene adrese elektroničke pošte.

Društvo Pula Parking d.o.o., Pula je postupke i tehnike otkrivanja mogućih prijevara uspostavilo u okviru redovnih radnih zadataka zaposlenika. Prati i istražuje rizična područja poslovanja (blagajničko poslovanje, naplata potraživanja i druga područja), provjerava otvorene stavke potraživanja i poduzima mjere naplate, provodi analitičke provjere računa u glavnoj knjizi i pomoćnim evidencijama, popisuje i usklađuje stvarno stanje imovine s knjigovodstvenim stanjem i drugo. Kontrole provodi redovito ovisno o vrsti poslovne aktivnosti. Donijelo je računovodstvene politike, Pravilnik o organizaciji i načinu vođenja knjigovodstva te primjenjuje računski plan koji odgovara potrebama iskazivanja analitike po mjestima troška. Poslovne promjene evidentira u poslovnim knjigama na temelju izvornih dokumenata. Donijelo je Pravilnik o provedbi postupaka javne nabave procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn za robu i usluge i 500.000,00 kn za radove. Etičkim kodeksom društvo je zajamčilo anonimnost i zaštitu osoba koje izvijeste o sumnji na prijevaru na način da se podaci o podnositelju prijave smatraju povjerljivim, te da podnošenje prijave od zaposlenika u dobroj vjeri ne može biti razlogom za njegovo sankcioniranje. Korisnici usluga, poslovni partneri i građani mogu podnijeti prijavu u slučaju sumnje o povredi Etičkog kodeksa, Etičkom povjerenstvu pisanim putem ili na adresu elektroničke pošte objavljene na mrežnim stranicama društva.

Društvo Tržnica d.o.o., Pula je postupke i tehnike otkrivanja mogućih prijevara uspostavilo u okviru redovnih radnih zadataka zaposlenika. Prati i istražuje rizična područja poslovanja (blagajničko poslovanje, zaključivanje ugovora o zakupu, naplata potraživanja i druga područja), provjerava otvorene stavke potraživanja i poduzima mjere naplate, dužnicima uskraćuje usluge, provjerava poslovanje poslovnih partnera (bonitet i likvidnost), provodi analitičke provjere računa u glavnoj knjizi i pomoćnim evidencijama, popisuje i usklađuje stvarno stanje imovine s knjigovodstvenim i drugo. Kontrole provodi dnevno, mjesečno, tromjesečno i godišnje ovisno o vrsti poslovne aktivnosti. Donijelo je računovodstvene politike te primjenjuje računski plan koji odgovara potrebama iskazivanja analitike po mjestima troškova. Poslovne promjene evidentira u poslovnim knjigama na temelju izvornih dokumenata i primjenjuje sustav odobrenja i ovlaštenja. Donošenjem Etičkog kodeksa, uspostavljeni su anonimni kanali prijave za zaposlenike, korisnike usluga, dobavljače i druge interesne skupine i to pisanim putem, poštom ili elektronskom poštom. Za podnesene prijave je osigurana zaštita tajnosti podataka te je propisano da podnošenje prijave od zaposlenika u dobroj vjeri ne može biti razlogom za njihovo sankcioniranje. Odlukom direktora imenovana je osoba ovlaštena za primanje i rješavanje pritužbi vezano uz zaštitu dostojanstva zaposlenika.

Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o., Pazin je postupke i tehnike otkrivanja mogućih prijevara uspostavila kroz podjele dužnosti, odgovarajuće dokumentiranje te nadgledanje pojedinih poslovnih postupaka zaposlenika i tijela društva. Izravnim dokaznim ispitivanjem je utvrđeno da su djelomično uspostavljeni analitički i drugi postupci za otkrivanje mogućih prijevara. Društvo je donijelo računovodstvene politike te primjenjuje računski plan koji odgovara potrebama poslovanja. Poslovne promjene u poslovnim knjigama evidentira na temelju izvornih dokumenata i primjenjuje sustav odobrenja i ovlaštenja. Blagajničko poslovanje se vodi elektronski, a zbog kontrole blagajnički izvještaji se vode i ručno. Sve uplate, odnosno isplate su evidentirane i u blagajničkom izvještaju, stvarno stanje u blagajni na kraju godine evidentirano je i u popisu imovine i obveza na kraju godine te je istovjetno stanju u poslovnim knjigama.

Kontrolu blagajničkog poslovanja obavlja voditelj računovodstva. Obračun plaća obavlja se na temelju Pravilnika o plaćama i Pravilnika o unutarnjem redu. Analitički i drugi postupci za otkrivanje mogućih prijevara nisu u potpunosti uspostavljeni u područjima korištenja imovine društva, nabave roba, radova i usluga te zapošljavanju. Društvo nije donijelo pisane procedure o načinu provedbe postupaka i tehnika otkrivanja prijevara. Sumnjive transakcije, skriveni odnosi među pojedincima, organizacijama i događajima se ne istražuju. Postupcima i tehnikama otkrivanja prijevara nisu obuhvaćene pojedine razine odgovornosti unutar društava. Etičkim kodeksom društvo je zajamčilo anonimnost i zaštitu osoba koje izvijeste o sumnji na prijevaru na način da se podaci o podnositelju prijave smatraju povjerljivim te da podnošenje prijave od zaposlenika u dobroj vjeri ne može biti razlogom za njegovo sankcioniranje. Korisnici usluga, poslovni partneri i građani mogu podnijeti prijavu u slučaju sumnje o povredi Etičkog kodeksa, uz osiguranu zaštitu tajnosti podataka o podnositelju, Etičkom povjerenstvu pisanim putem ili na adresu elektroničke pošte objavljene na mrežnim stranicama društva.

V. NALAZ

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: politike i postupci za sprječavanje prijevара, odgovornost rukovoditelja i zaposlenika za sprječavanje prijevара, sustav unutarnjih kontrolа s obzirom na pojavnost prijevара te analitički i drugi postupci za otkrivanje prijevара.

Obavljenom revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koje se odnose na politike i postupke za sprječavanje prijevара, odgovornost rukovoditelja i zaposlenika za sprječavanje prijevара, sustav unutarnjih kontrolа s obzirom na pojavnost prijevара te analitičke i druge postupke za otkrivanje prijevара.

1. Politike i postupci za sprječavanje prijevара

1.1. Trgovačka društva obuhvaćena revizijom su odredbe o etičkim vrijednostima, poslovnim načelima i obvezama prema interesnim skupinama uredila etičkim kodeksima. Društva su etičke kodekse donijela u studenom i prosincu 2014. te ga objavila na svojim mrežnim stranicama.

Trgovačka društva obuhvaćena revizijom su davanje i primanje poklona, ugošćavanja i korištenje imovine u poslovne svrhe uredila etičkim kodeksima. Društva Pulapromet d.o.o., Pula Monte Giro d.o.o, Pula, Pula Parking d.o.o, Pula i Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o, Pazin su korištenje imovine u poslovne svrhe osim Etičkim kodeksom uredila i općim aktima, osim što društvo Pulapromet d.o.o., Pula nije donijelo pisane procedure o korištenju službenih vozila, a Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o, Pazin nije općim aktom uredila način korištenja teretnih vozila i poljoprivredne mehanizacije. Društvo Tržnica d.o.o., Pula nije pisanim procedurama uredilo način korištenja mobilnih telefona i službenih vozila isključivo za poslovne svrhe.

Trgovačka društva obuhvaćena revizijom su donošenje odluka uredila aktom o osnivanju i dobrom praksom. Donošenje odluka je potkrijepljeno zapisnicima, bilješkama, izvješćima i drugom dokumentacijom, osim što pojedine odluke direktora u Agenciji za ruralni razvoj Istre d.o.o, Pazin nisu u potpunosti potkrepljenje dokumentacijom i zabilježene.

Izravnim dokaznim ispitivanjem su utvrđena područja u kojima društva Pulapromet d.o.o., Pula, Monte Giro d.o.o., Pula, Pula Parking d.o.o., Pula i Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o., Pazin trebaju poboljšati uspostavljene politike i postupke za sprječavanje prijevара.

U društvu Pulapromet d.o.o., Pula su utvrđene slabosti u područjima zapošljavanja, ugošćavanja i dijelom upravljanja imovinom. Mjerila i kriteriji za radne odnose i isplatu plaća su uređeni Kolektivnim ugovorom, Pravilnikom o unutarnjem ustroju i organizaciji (dalje u tekstu: Pravilnik), odlukama direktora i ugovorima o radu. Prema odredbama članka 7. Pravilnika, direktor godišnjim planom određuje broj izvršitelja za svako radno mjesto u okviru sistematizacije radnih mjesta iz Pravilnika, a ako to za tekuću godinu ne učini, na snazi ostaje godišnji plan prethodne godine.

Planom poslovanja za 2014., predviđen je veći broj vozača (71 vozač i tri dežurna vozača) nego što je Pravilnikom utvrđeno (67 vozača autobusa), a koncem prosinca 2014. bila su zaposlena 73 vozača autobusa, što je šest više od predviđenih Pravilnikom. Prema odredbama Kolektivnog ugovora radni odnos se zasniva ugovorom o radu na neodređeno i određeno vrijeme. Prema odredbama članka 13. Kolektivnog ugovora, ugovor o radu može se iznimno zaključiti na određeno vrijeme, a osobito kada se radi o sezonskom poslu, zamjeni privremeno nenazočnog zaposlenika, privremenom povećanju obima posla, privremenim poslovima za obavljanje kojih poslodavac ima iznimnu potrebu i u drugim slučajevima utvrđenim zakonom. U 2014. je zaposleno deset vozača autobusa na određeno radno vrijeme, a osam vozača je raskinulo radni odnos na neodređeno radno vrijeme, od kojih jedan sporazumno, a sedam zbog odlaska u mirovinu. Vozači autobusa su zaposleni od veljače do srpnja 2014., sa svima je zaključeno više ugovora o radu na određeno vrijeme, a zadnji ugovori su zaključeni na tri mjeseca, zaključno do konca veljače 2015. Za zapošljavanje na određeno vrijeme nije raspisan natječaj preko Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, nije objavljen natječaj u dnevnom tisku niti obavijest na mrežnoj stranici društva. Nadalje, nije osnovano povjerenstvo o odabiru kandidata, kriteriji za ocjenjivanje i rangiranje kandidata nisu utvrđeni, zapisnici o obavljenim razgovorima nisu sastavljeni te nisu donesene pisane odluke o odabiru kandidata. Troškovi reprezentacije u 2013. i 2014. su ostvareni u iznosu 65.421,00 kn. Društvo nije donijelo akt o korištenju sredstava reprezentacije kojim bi se detaljnije propisalo tko i u kojim okolnostima ima pravo korištenja i trošenja sredstava reprezentacije. Društvo ima 12 mobilnih telefona koje koriste zaposlenici. Odlukom o poslovno priznatim troškovima korištenja mobilnih telefona iz rujna 2010. utvrđen je popis zaposlenika prema radnim mjestima koji imaju pravo korištenja pretplatnih brojeva (kartica) mobilnih telefona sa zadanim ograničenjima. Dežurni vozači i pogonski serviser imaju pravo korištenja samo internih brojeva, a ostali (osim direktora koji nema ograničenja) mogu koristiti od 50,00 kn do 250,00 kn mjesečno. Prema odluci, Odjel računovodstva jednom mjesečno dostavlja Upravi društva pisani izvještaj o nastalim troškovima i prekoračenju limita za svakog korisnika posebno, a ukoliko se utvrdi da su učinjeni neopravdani troškovi, korisnik mobilnog telefona je dužan podmiriti troškove u roku osam dana. Tijekom 2014. pisani mjesečni izvještaji nisu sastavljani. Društvo je na svojim mrežnim stranicama objavilo Etički kodeks, osnovne podatke, cjenike, vozni red i druge obavijesti, registar ugovora o javnoj nabavi te informacije o dodijeljenim donacijama. Drugi dokumenti i informacije (zakoni i drugi propisi koji se odnose na područje rada, opći akti, godišnji planovi, programi, strategije, izvještaji o radu, financijska izvješća, podaci o izvorima financiranja i ostalo) propisani odredbama članka 10. Zakona o pravu na pristup informacijama, nisu objavljeni.

U društvima Pula Parking d.o.o., Pula i Monte Giro d.o.o., Pula su utvrđene slabosti u području zapošljavanja. Prema odredbama Pravilnika o radu društva Pula Parking d.o.o., Pula, odluku o potrebi zasnivanja radnog odnosa donosi direktor. Zapošljavanje se može obaviti na temelju odluke direktora, putem Hrvatskog zavoda za zapošljavanje ili objavom natječaja u javnom glasilu. Prije donošenja odluke o izboru mogu se provjeriti radne sposobnosti kandidata. Provjeru sposobnosti obavlja tročlano povjerenstvo. U 2014. zaposlen je jedan zaposlenik na neodređeno vrijeme i sedam zaposlenika na određeno vrijeme. Zapošljavanje je obavljeno na temelju odluke direktora. Za zapošljavanje nije raspisan natječaj putem Hrvatskog zavoda za zapošljavanje niti je objavljen natječaj u dnevnom tisku.

Prema odredbama Pravilnika o radu u društvu Monte Giro d.o.o., Pula zapošljavanje se obavlja na temelju plana kadrova putem Hrvatskog zavoda za zapošljavanje ili putem natječaja koji se objavljuje u dnevnom tisku. Društvo je u 2013. i 2014. zaposlilo šest zaposlenika na određeno vrijeme. Za zapošljavanje jednog zaposlenika proveden je natječaj putem Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, dok su ostali zaposleni na temelju odluke direktora. Za zapošljavanje na temelju odluke direktora nije sastavljen plan kadrova, nije raspisan natječaj putem Hrvatskog zavoda za zapošljavanje niti je objavljen natječaj u dnevnom tisku.

U Agenciji za ruralni razvoj Istre d.o.o., Pazin su utvrđene slabosti u područjima ugošćavanja (reprezentacije), korištenja imovine u poslovne svrhe i donošenja odluka. Troškovi reprezentacije u 2013. i 2014. ostvareni su u iznosu 168.990,00 kn. Društvo nije donijelo pravilnik ili neki drugi akt o korištenju sredstava reprezentacije kojim bi se detaljnije propisalo tko i u kojim okolnostima ima pravo korištenja i trošenja sredstava reprezentacije. Korištenje imovine u poslovne svrhe uredilo je Etičkim kodeksom te odlukom o korištenju službenih vozila, vođenju evidencije i praćenju troškova, odlukom o poslovno priznatim troškovima korištenja poslovnih mobilnih telefona. Trošak goriva u 2014. iznosio je 352.040,00 kn. Društvo u svom vlasništvu ima pet osobnih vozila, sedam teretnih i kombi vozila, šest traktora i pet priključnih vozila. Donesena je odluka o korištenju osobnih automobila, dok akt kojim bi bio uređen način i kriteriji korištenja ostalih vozila nije donesen. Društvo posjeduje 13 kartica za opskrbu gorivom na broj registracijskog vozila i jednu karticu na ime zaposlenika koji prema obrazloženju zakonskog predstavnika ima pravo točenja goriva u svu poljoprivrednu mehanizaciju. Evidencija o potrošnji goriva (pregled potrošnje po svakom vozilu uključujući i poljoprivrednu mehanizaciju) kako bi se izbjegle eventualne zlorabice njihovog korištenja nije ustrojena. Odlukom je definirano da će vođitelji Odjela odrediti osobu koja će biti odgovorna za održavanje pojedinog vozila. Svaki zaposlenik koji je odgovoran za održavanje pojedinog službenog vozila dužan je voditi evidenciju o početnoj i završnoj kilometraži za svaki mjesec, potrošnji goriva te o popravcima i drugim troškovima za pojedino vozilo. Navedenu evidenciju zaposlenik je dužan dostaviti vođitelju Odjela na uvid do zadnjeg datuma u mjesecu za tekući mjesec, što društvo ne čini. Trošak mobilnih telefona u 2014. iznosio je 88.713,00 kn. Pravo na stalno korištenje mobilnih telefona ima 29 zaposlenika, a pravo na povremeno korištenje imaju sezonski zaposlenici i zaposlenici preko student servisa. Direktor je u siječnju 2009. donio odluku o poslovno priznatim troškovima korištenja poslovnih mobilnih telefona. Nadalje, odlukom o poslovno priznatim troškovima korištenja poslovnih mobilnih telefona utvrđeno je da zaposlenik za kojeg se utvrdi da je prekoračio limit za korištenje mobilnih telefona u poslovne svrhe, ima obvezu na ispisu poziva obrazložiti koji su pozivi u ispisu bili u poslovne svrhe, a koji pozivi u privatne svrhe, na način da označi sve poslovne pozive, što nije učinjeno. Donošenje odluka uređeno je izjavom o osnivanju. Donošenje odluka Skupštine i Nadzornog odbora je potkrijepljeno zapisnicima, bilješkama, izvješćima i drugom dokumentacijom. Za donošenje odluka direktora, ne vode se posebni zapisnici i bilješke koji prethode donošenju odluka odnosno izvješća o donesenim odlukama, a pojedine odluke nisu evidentirane. Dokaznim postupcima je provjereno zapošljavanje u društvu. Pravilnikom o radu propisano je da se osobe na rad kod poslodavca primaju na temelju oglasa. U 2014. su zaposlena tri zaposlenika na određeno vrijeme. Prema pisanom obrazloženju zakonskog predstavnika, zapošljavanje je izvršeno na temelju potreba proizašlih iz nove organizacije društva u laboratoriju za preradu mesa, u prodaji mesa i mesnih prerađevina te za realizaciju međunarodnih projekata.

Za zapošljavanje na određeno vrijeme nije raspisan natječaj putem Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, nije objavljen natječaj u dnevnom tisku te nije objavljena obavijest na oglasnoj ploči niti na mrežnoj stranici društva. Nadalje, nije osnovano povjerenstvo o odabiru kandidata, kriteriji na temelju kojih je donesena ocjena nisu utvrđeni, nisu sastavljeni zapisnici o obavljenim razgovorima te nisu donesene odluke direktora o odabiru kandidata. Društvo je na svojim mrežnim stranicama objavilo Etički kodeks, opće akte te strateški plan ruralnog razvoja, dok odluke tijela upravljanja i drugi dokumenti propisani odredbama članka 10. Zakona o pravu na pristup informacijama, (zakoni i drugi propisi koji se odnose na područje rada, donesene odluke, godišnji planovi, programi, izvještaji o radu, financijski izvještaji, podaci o izvoru financiranja, informacije o dodijeljenim donacijama i ostalo) na mrežnim stranicama nisu objavljeni.

Državni ured za reviziju predlaže društvima Pulapromet d.o.o. Pula i Agenciji za ruralni razvoj Istre d.o.o., Pazin utvrditi kriterije i mjerila za ugošćavanje (reprezentaciju). Predlaže društvu Tržnica d.o.o., Pula donijeti pisane procedure kojima će definirati način i kriterije korištenja mobilnih telefona i službenog vozila. Također, predlaže društvima Monte Giro d.o.o., Pula, Pula Parking d.o.o., Pula i Agenciji za ruralni razvoj Istre d.o.o., Pazin, radi veće transparentnosti poslovanja, zapošljavanje provoditi putem Hrvatskog zavoda za zapošljavanje ili objavom natječaja u dnevnom tisku te društvima Pulapromet d.o.o., Pula i Agenciji za ruralni razvoj Istre d.o.o., Pazin, prigodom zapošljavanja, utvrditi kriterije za ocjenjivanje i rangiranje kandidata, voditi zapisnike o postupku izbora kandidata te donositi i evidentirati odluke o odabiru kandidata. Društvu Pulapromet d.o.o., Pula predlaže uskladiti odredbe Pravilnika s potrebnim brojem izvršitelja po svim radnim mjestima, sastavljati mjesečna pisana izvješća o nastalim troškovima i prekoračenju limita mobilnih telefona za svakog korisnika u skladu s donesenom odlukom te donijeti pisane procedure o korištenju službenih vozila. Društvima Monte Giro d.o.o., Pula, Pula Parking d.o.o., Pula i Agenciji za ruralni razvoj Istre d.o.o., Pazin predlaže poduzimati sve aktivnosti kako bi se Etički kodeksi koji su doneseni u studenom i prosincu 2014. u cijelosti primijenili u praksi. Agenciji za ruralni razvoj Istre d.o.o., Pazin predlaže ustrojiti evidenciju o utrošku goriva po svakom službenom vozilu, pratiti potrošnju goriva i upravljati voznim parkom kako bi se izbjegle eventualne zlouporabe te općim aktom urediti način korištenja teretnih vozila i poljoprivredne mehanizacije. Prigodom prekoračenja limita za korištenje mobilnih telefona predlaže pridržavati se donesene odluke o poslovno priznatim troškovima korištenja mobilnih telefona. Nadalje, društvima Pulapromet d.o.o., Pula i Agenciji za ruralni razvoj Istre d.o.o., Pazin predlaže objaviti na mrežnim stranicama zakone i druge propise koji se odnose na područje rada, donesene odluke, godišnje planove, programe, izvještaje o radu, financijske izvještaje, podatke o izvorima financiranja, informacije o dodijeljenim donacijama i ostalo u skladu s odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama.

1.2. Sva društva prihvaćaju preporuke Državnog ureda za reviziju.

Društvo Pulapromet d.o.o., Pula u očitovanju navodi da je način zapošljavanja i broj zaposlenika u društvu uređen odredbama Pravilnika o unutarnjem ustroju i organizaciji, kojima je utvrđen broj izvršitelja za pojedina radna mjesta. Nadalje, navodi da društvo donosi godišnji Plan poslovanja u kojem je naznačen predviđeni broj zaposlenika za predmetnu godinu. Isto tako društvo navodi da će izvršiti usklađenje Pravilnika o unutarnjem ustroju i organizaciji s Planom poslovanja.

Nadalje, društvo Pulapromet d.o.o., Pula obrazlaže da se vozači zapošljavaju na određeno vrijeme zbog odlaska zaposlenika u mirovinu, bolovanje i slično. Tijekom rada na određeno vrijeme rukovoditelj prometa i tehnike, voditelj sustava kvalitete prijevoza, prometnici i kontrolori prate rad novozaposlenih vozača te se tijekom razdoblja od godine dana dobije pravovaljani dojam o sposobnostima kandidata. Nakon godine dana provedenih na poslovima vozača, kandidati se zapošljavaju na neodređeno vrijeme. Isto tako društvo navodi da nisu obvezni raspisivati natječaj putem Hrvatskog zavoda za zapošljavanje te da će se o načinu i proceduri zapošljavanja i raspisivanja natječaja, usuglasiti s većinskim suvlasnikom. Društvo Pulapromet d.o.o., Pula će u žurnoj proceduri donijeti akt o korištenju sredstava reprezentacije, akt o prekoračenju limita za svakog korisnika mobilnog telefona te na svojim mrežnim stranicama dodati informacije o izvješću o radu, godišnjem planu poslovanja, izvorima financiranja i ostale informacije na temelju odredbi članka 10. Zakona o pravu na pristup informacijama. Poboljšanja u uspostavi politika i postupka za sprječavanje prijevара društvo Pulapromet d.o.o., Pula će usuglasiti s većinskim suvlasnikom.

Društvo Monte Giro d.o.o., Pula je u vrijeme očitovanja donijelo Pravilnik o mjerama, radnjama i postupanjima radi sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma, koji je objavljen na oglasnoj ploči društva i na groblju kako bi se zaposlenici upoznali s odredbama navedenog Pravilnika. Nadalje, navodi da je u 2014. djelomično poštivana procedura zapošljavanja te da će ubuduće voditi računa o poštivanju procedura, a prilikom izrade godišnjeg financijskog i poslovnog plana za poslovnu godinu donijeti i plan kadrova.

Društvo Pula parking d.o.o., Pula u očitovanju navodi da će radi veće transparentnosti poslovanja, zapošljavanje provoditi prema odredbama Pravilnika o radu putem Hrvatskog zavoda za zapošljavanje ili objavom natječaja u dnevnom tisku. Isto tako navodi da će Etički kodeks koji je donesen koncem 2014. u cijelosti biti primijenjen u praksi.

Društvo Tržnica d.o.o., Pula je u vrijeme očitovanja donijelo pisane procedure za korištenje službenih mobilnih telefona i vozila.

Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o., Pazin u očitovanju navodi da su u dosadašnjem poslovanju svi troškovi reprezentacije nastali u dogovoru s direktorom te su ovjereni njegovim potpisom. S obzirom da se obim poslovanja i broj zaposlenika tijekom 2014. povećao, na što je utjecalo pripajanje društva MIH d.o.o., Poreč, jedan od prioriteta ciljeva društva biti će donošenje akta koji će regulirati korištenje sredstva reprezentacije. Društvo također navodi da će u idućem razdoblju donijeti akt kojim će regulirati način korištenja teretnih vozila i poljoprivredne mehanizacije. Nadalje, obrazlaže da će imenovati odgovornu osobu za praćenje utroška goriva po svakom službenom vozilu, osobu koja će nadzirati korištenje voznog parka te da će voditi evidenciju o utrošku goriva po svakom vozilu. Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o., Pazin navodi da će donošenjem novog akta o korištenju mobilnih telefona te uspostavom boljeg sustava unutarnje kontrole, poštivati donesene interne odluke. Navodi da je potreba za novim zapošljavanjem nastala zbog povećanja obima poslovanja te da će ubuduće prilikom zapošljavanja objaviti oglas i osnivati povjerenstvo za odabir kandidata koje će sastavljati zapisnik o odabiru. Isto tako navodi da će u sljedećem razdoblju nadopuniti mrežne stranice s dokumentacijom propisanom Zakonom o pravu na pristup informacijama.

2. Odgovornosti rukovoditelja i drugih zaposlenika za sprječavanje prijevара
- 2.1. Trgovačka društva obuhvaćena revizijom su donijela etičke kodekse koji služe kao smjernica zaposlenicima u pogledu etičkih standarda koje su obvezni primjenjivati u svom radu. Kodeksom su utvrđeni i postupci za prijavljivanje i izvješćivanje o mogućem sukobu interesa te obveze rukovoditelja i drugih zaposlenika u slučaju sumnje na prijevaru. Društva Pula Parking d.o.o., Pula i Monte Giro d.o.o., Pula su postupke za prijavljivanje i izvješćivanje o mogućem sukobu interesa osim etičkim kodeksima, uredila i uvođenjem sustava upravljanja kvalitetom.

Društva Pulapromet d.o.o., Pula, Monte Giro d.o.o., Pula, Pula Parking d.o.o., Pula i Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o., Pazin nisu održavala izobrazbu zaposlenika vezanu uz stjecanja potrebnih znanja za sprječavanje prijevара (što se smatra prijevarom, na koji način prijevara šteti društvu i kako treba prijaviti sumnjive aktivnosti).

Državni ured za reviziju predlaže društvima Pulapromet d.o.o., Pula, Monte Giro d.o.o., Pula, Pula Parking d.o.o., Pula i Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o., Pazin održavati izobrazbu zaposlenika vezanu uz stjecanja potrebnih znanja za sprječavanje prijevара.

- 2.2. *Društva prihvaćaju preporuke Državnog ureda za reviziju.*

Društvo Pulapromet d.o.o., Pula u očitovanju navodi da će potrebu za izobrazbom zaposlenika vezano uz stjecanje potrebnih znanja za sprječavanje prijevара usuglasiti s većinskim vlasnikom.

Društvo Monte Giro d.o.o., Pula u očitovanju navodi da će nadalje raditi na izobrazbi zaposlenika vezano uz stjecanja potrebnih znanja za sprječavanje prijevара.

Društvo Pula parking d.o.o., Pula u očitovanju navodi da je donijelo Pravilnik o mjerama, radnjama i postupcima radi sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma te da će organizirati izobrazbu vezano uz stjecanje potrebnih znanja za sprječavanje prijevара.

Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o., Pazin u očitovanju navodi da su Etičkim kodeksom uređena načela i način ponašanja svih zaposlenika. Nadalje, društvo obrazlaže da je u tijeku izrada dugoročnog plana poslovanja koji uključuje i plan smanjenja troškova te da bi dodatna edukacija zaposlenika vezana uz stjecanje potrebnih znanja za sprječavanje prijevара zahtijevala dodatne troškove.

3. Sustav unutarnjih kontrola s obzirom na pojavnost prijevара
- 3.1. U trgovačkim društvima obuhvaćenim revizijom je funkcioniranje unutarnjih kontrola uređeno Društvenim ugovorom odnosno Izjavom o osnivanju, kojima su utvrđene nadležnosti Skupštine, Nadzornog odbora i Uprave, a opis poslova i radnih zadataka zaposlenika je uređen internim aktima društava.

Društva Pulapromet d.o.o., Pula, Monte Giro d.o.o., Pula, Pula Parking d.o.o., Pula i Tržnica d.o.o., Pula provode unutarnje kontrole na način da spriječe prijevaru te u poslovnim planovima i izvješćima o poslovanju ocjenjuju njihovo funkcioniranje kao i specifična područja svoga poslovanja u kojima je prisutan veći rizik pojavljivanja prijevara. U Agenciji za ruralni razvoj Istre d.o.o., Pazin unutarnje kontrole nisu u potpunosti uspostavljene na način da njihova primjena spriječi moguću prijevaru, odnosno općim aktom je uređena podjela dužnosti i nadležnosti, djelomično odobravanje i dokumentiranje te nadgledanje postupaka, dok fizičke i neovisne kontrole nisu uređene te nije donijelo plan za upravljanje rizicima. Specifična područja poslovanja u kojima je prisutan veći rizik pojavljivanja prijevara nisu ocjenjivana te nisu razvijala odgovarajuće protumjere i akcijske planove kako bi upravljali rizicima pojavljivanja prijevara. Društvo nije uredilo način odobravanja financijskih transakcija iznad određenih iznosa. Trgovačka društva obuhvaćenim revizijom nisu uredila način ocjenjivanja funkcioniranja sustava unutarnjih kontrola.

Osim navedenog, izravnim dokaznim ispitivanjem su utvrđene nepravilnosti i slabosti u društvu Pulapromet d.o.o., Pula u područjima obračuna i isplate stimulatavnog dijela plaće i naplate dijela potraživanja i Agenciji za ruralni razvoj Istre d.o.o., Pazin u području nabave roba, radova i usluga.

U društvu Pulapromet d.o.o., Pula bruto plaća zaposlenih za 2014. iznosi 11.119.317,00 kn. Tijekom 2014. pojedinim zaposlenicima (26) je mjesečno isplaćivan stimulatvni dodatak u rasponu od 5,0 % do 30,0 % bruto plaće. Isplaćen je u godišnjem bruto iznosu 143.035,00 kn na temelju mjesečnog pregleda direktora. Pregled sadrži popis zaposlenika s postotkom stimulacije koja se dodjeljuje zbog iznimnih rezultata rada. Na isti način isplaćivan je stimulatvni dodatak na plaću i u 2013. za 27 zaposlenika u ukupnom iznosu 131.390,00 kn. Odredbama članka 82. Kolektivnog ugovora utvrđeno je da zaposlenik ostvaruje pravo na dodatak na plaću po osnovi opsega i kvalitete poslova koje obavlja prema kriterijima koje će utvrditi direktor uz suglasnost Sindikata. Kriteriji za isplatu stimulatvniog dodatka na plaću nisu doneseni. Koncem prosinca 2014. dospjela potraživanja od kupaca za isporučene usluge iznose 701.636,00 kn, od čega se vrijednosno značajnija u iznosu 334.855,00 kn odnose na trgovačko društvo za koje je prijavljena tražbina vjerovnika Nagodbenom vijeću Financijske agencije (235.540,00 kn) i Istarsku županiju za sufinanciranje učeničkih karata u međumjesnom javnom prijevozu (99.315,00 kn). Potraživanja od osnivača za potpore na temelju zaključenih ugovora o uređivanju međusobnih prava i obveza u obavljanju javnog gradskog i prigradskog prijevoza putnika koncem prosinca 2014. iznose 1.552.000,00 kn. Vrijednosno značajnija su dospjela potraživanja preko godinu dana starosti u iznosu 1.008.000,00 kn koja se odnose na jedan grad s mjesečnom obvezom u iznosu 56.000,00 kn. Za navedena potraživanja, osim upućivanja opomena, druge mjere naplate nisu poduzimane, niti su obračunavane kamate za nepravodobno plaćanje u tekućoj i ranijim godinama. Također, koncem prosinca 2014. u izvanbilančnoj evidenciji evidentirana su dospjela, a nenaplaćena potraživanja od osnivača s osnove potpora (dva grada i pet općina) u iznosu 4.612.092,00 kn koja se odnose na razdoblje od 1996. do 2000. Vrijednosno značajnija se odnose na dva grada u iznosu 2.473.177,00 kn, od čega se na većinskog vlasnika odnosi 1.043.930,00 kn, a na drugi grad koji ima i najznačajnije bilančne obveze se odnosi 1.429.247,00 kn. Zbog navedenih nepodmirenih dugovanja osnivača, koncem prosinca 2013. iskazan je preneseni gubitak u iznosu 8.219.536,00 kn.

Tijekom prosinca 2014. većinski vlasnik je za pokriće gubitka društva na temelju odluke gradskog vijeća doznačio 3.607.444,00 kn te je koncem prosinca 2014. ostao nepodmireni gubitak s osnove neplaćenih potpora u iznosu 4.612.092,00 kn. Također, tijekom 2014. uplaćene su donacije u iznosu 110.000,00 kn, od kojih se vrijednosno značajnija u iznosu 100.000,00 kn odnosi na uplatu komunalnom društvu za novogodišnju dekoraciju grada. Donacije su planirane financijskim planom, odobrava ih direktor na temelju pisanih zahtjeva korisnika. Skupština društva je u prosincu 2014. donijela odluku o sudjelovanju društva u sufinanciranju novogodišnje dekoracije Grada. U odluci nije navedena vrijednost sufinanciranja. S obzirom na iskazani gubitak preko visine kapitala koji je koncem 2013. i dalje vrijednosno značajan, Državni ured za reviziju je mišljenja da je trebalo preispitati visinu i svrhovitost uplaćene donacije komunalnom društvu u iznosu 100.000,00 kn.

Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o., Pazin, prema pisanom obrazloženju Ministarstva gospodarstva, Uprave za sustav javne nabave iz 2008., nije obveznik primjene odredbi Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 90/11, 83/13, 143/13 i 13/14). Etičkim kodeksom iz prosinca 2014. je uređeno donošenje posebnih pravila i protokola, kojima se utvrđuju obveze i nadležnosti osoba koje sudjeluju u pripremi i provedbi nabave te izvršenju ugovora o nabavi, kao i osoba koje rade na prodaji roba i usluga. Društvo navedeni akt nije donijelo. Za nabave male vrijednosti direktor je u lipnju 2014. donio odluku o privremenom načinu nabavljanja roba i usluga kojom je utvrđeno da se roba i usluge nužne za redovno poslovanje, nabavljaju isključivo temeljem narudžbenice potpisane od nadležnog voditelja s tim da se potpisanom narudžbenicom smatra i elektronska poruka koju voditelj pošalje sa svoje elektroničke adrese. Uvidom u knjigu narudžbenica je utvrđeno da su tijekom 2014. izdavane narudžbenice za nabave male vrijednosti (uredski materijal, proizvodi za reprezentaciju, materijal za čišćenje, nabava računalne opreme, manji popravci) ovjerene od direktora i nadležnog voditelja. Narudžbenice ne sadrže točno specificiran naziv robe, radova i usluga s jedinicom mjere, količinom i cijenom. Za velike nabave financirane iz sredstava društva nisu propisane procedure. Društvo je u razdoblju od 2012. do konca 2014. vrijednosno značajnije ugovore o izvođenju radova zaključilo s jednim dobavljačem. Zaključeni su ugovori u vrijednosti 6.142.120,00 kn (bez poreza na dodanu vrijednost). Izvoditelj radova odabran je prikupljanjem ponuda po pozivu, na kojima je bio jedini ponuditelj, čime nije osigurana javnost poslovanja. Nadalje, nije na svojim mrežnim stranicama objavilo popis gospodarskih subjekata s kojima je zabranjeno poslovati radi razotkrivanja mogućih sukoba interesa. Društvo nema ustrojenu evidenciju o obavljenim nabavama i zaključenim ugovorima o nabavi roba, radova i usluga.

Državni ured za reviziju predlaže trgovačkim društvima obuhvaćenim revizijom urediti način ocjenjivanja funkcioniranja sustava unutarnjih kontrola. Nadalje, predlaže društvu Pulapromet d.o.o., Pula utvrditi jasne i mjerljive kriterije za ostvarivanje stimulativnog dijela plaće. Isto tako, predlaže donijeti interni akt, kojim bi se propisale procedure o naplati prihoda i kontroli procesa vezanih uz obračunavanje, kontrolu i naplatu svih prihoda, uključujući i potpore te u skladu s donesenim aktom poduzeti odgovarajuće mjere naplate ugovorenih potpora. Državni ured za reviziju predlaže Agenciji za ruralni razvoj Istre d.o.o., Pazin uspostaviti djelotvoran sustav unutarnjih kontrola s ciljem sprječavanja prijevара, ocijeniti specifična područja poslovanja u kojima je prisutan veći rizik pojavljivanja prijevара, razviti planove upravljanja rizicima te urediti način odobravanja financijskih transakcija iznad određenih iznosa.

Nadalje, predlaže u području nabave roba, radova i usluga donijeti posebna pravila i protokol kojima se utvrđuju obveze i nadležnosti osoba koje sudjeluju u pripremi i provedbi nabave te izvršenju ugovora o nabavi, donijeti pisane procedure za velike nabave financirane iz vlastitih sredstava, ustrojiti evidenciju o obavljenim nabavama i zaključenim ugovorima o nabavi roba, radova i usluga te pridonijeti javnosti poslovanja objavom popisa gospodarskih subjekata s kojima je zabranjeno poslovati na svojim mrežnim stranicama.

3.2. *Društva prihvaćaju preporuke Državnog ureda za reviziju.*

Društvo Pulapromet d.o.o., Pula u očitovanju navodi da Uprava cijeni zalaganje zaposlenika koji obavljaju poslove iznad propisanog obima poslovanja te ih zbog doprinosa kojeg daju nagrađuje putem stimulativnog dodatka na plaću. Također, navodi da će donijeti akt kojim će se utvrditi kriteriji za isplatu dodatka. Nadalje, obrazlaže da s Gradom Vodnjanom pokušava pronaći rješenje za naplatu potraživanja za potpore. Kod izvanbilančnih evidencija i nenaplaćenih potraživanja od osnivača s osnova potpora, društvo obrazlaže da je u 2014. Grad Pula donio odluku o pokrivanju pripadajućeg dijela obveze iz predmetnog razdoblja te će iz navedenog razloga u 2014. gubitak iz ranijih godina biti znatno manji (ispod razine kapitala društva). Isto tako obrazlaže da je u prosincu 2014. na temelju odluke Skupštine, prihvaćena zamolba za donacijom financijskih sredstava za novogodišnju dekoraciju, što nije utjecalo na smanjenje obima poslovanja niti na narušavanje likvidnosti društva. Društvo Pulapromet d.o.o., Pula navodi da će donijeti akt o proceduri naplate prihoda i potpora i o mjerama naplate ugovorenih potpora, po usuglašavanju s većinskim suvlasnikom.

Društvo Pula parking d.o.o., Pula u očitovanju navodi da će urediti način funkcioniranja unutarnjih kontrola općim aktom te da kontrolu obavlja osnivač kroz Nadzorni odbor, Skupštinu i gradsko vijeće.

Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o., Pazin u očitovanju navodi da će način ocjenjivanja unutarnjih kontrola urediti uspostavom bolje financijske kontrole. Nadalje, navodi da je u sljedećem razdoblju planirana bolja uspostava unutarnjih kontrola uređenjem načina odobravanja financijskih transakcija iznad određenih iznosa. Isto tako obrazlaže da je odobravanje većih isplata obavljano u dogovoru s direktorom te da su prigodom ugovaranja novih poslova sagledane okolnosti koje bi mogle dovesti do pojavljivanja prijevara. Navodi da analizu aktivnosti i poslova obavlja direktor u suradnji s voditeljima centara, a po potrebi traži mišljenje stručnih suradnika osnivača.

4. Analitički i drugi postupci za otkrivanje prijevara

- 4.1. Trgovačka društva obuhvaćena revizijom su postupke i tehnike otkrivanja prijevara uspostavila u okviru redovnih radnih zadataka zaposlenika kroz podjele dužnosti, odgovarajuće dokumentiranje te nadgledanje pojedinih poslovnih postupaka zaposlenika i tijela društva. Etičkim kodeksom su uredila način postupanja sa zaprimljenim prijavama, izvješćivanje o zaprimljenim prijavama i postupcima po prijavama o sumnji na prijevaru.

Zajamčena je anonimnost i zaštita osoba koje izvijeste o sumnji na prijevaru na način da se podaci o podnositelju prijave smatraju povjerljivim te da podnošenje prijave od strane zaposlenika u dobroj vjeri ne može biti razlogom za njegovo sankcioniranje.

Društva Pulapromet d.o.o., Pula, Monte Giro d.o.o., Pula, Pula Parking d.o.o., Pula i Tržnica d.o.o., Pula su utvrdila područja u kojima je prisutan veći rizik pojavljivanja prijevara te se analitičkim i drugim postupcima provode kontrole. U Agenciji za ruralni razvoj Istre d.o.o., Pazin su djelomično uspostavljeni analitički i drugi postupci za otkrivanje prijevara. Analitički i drugi postupci za otkrivanje prijevara nisu u potpunosti uspostavljeni u područjima korištenja imovine društva, nabave roba, radova i usluga te zapošljavanju. Sumnjive transakcije, skriveni odnosi među pojedincima, organizacijama i događajima se ne istražuju. Postupcima i tehnikama otkrivanja prijevara nisu obuhvaćene pojedine razine odgovornosti unutar društava. Društva Monte Giro d.o.o., Pula, Pula Parking d.o.o., Pula i Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o., Pazin o uspostavljenim postupcima i tehnikama za otkrivanje prijevara nisu donijela pisane procedure.

Državni ured za reviziju predlaže društvima Monte Giro d.o.o., Pula, Pula Parking d.o.o., Pula donijeti pisane procedure, a Agenciji za ruralni razvoj Istre d.o.o., Pazin uspostaviti i donijeti pisane procedure o odgovarajućim analitičkim i drugim postupcima za otkrivanje prijevara. Također, Agenciji za ruralni razvoj Istre d.o.o., Pazin, predlaže istraživati sumnjive transakcije, skrivene odnose među pojedincima, organizacijama i događajima te postupcima i tehnikama otkrivanja prijevara obuhvatiti pojedine razine odgovornosti unutar društava.

4.2. Društva prihvaćaju preporuke Državnog ureda za reviziju.

Društvo Monte Giro d.o.o., Pula u očitovanju navodi da je donošenje Pravilnika o zaštiti od prijevara i korupcije u proceduri.

Društvo Pula parking d.o.o., Pula u očitovanju navodi da će u 2015. donijeti pisane procedure za uspostavu analitičkih postupaka i tehnika za otkrivanje prijevara uvođenjem norme HRN ISO 26000:2010, Smjernice u društvenoj odgovornosti.

Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o., Pazin u očitovanju navodi da u poslovanju istražuje sumnjive transakcije te da će donijeti pisane procedure o analitičkim i drugim postupcima za otkrivanje prijevara.

VI. OCJENA UČINKOVITOSTI SPRJEČAVANJA I OTKRIVANJA PRIJEVARA

Rukovoditelji su obvezni osigurati djelotvoran i učinkovit sustav upravljanja javnim sredstvima i spriječiti da se prijevare pojave u njihovom području odgovornosti. Sprječavanje prijevара podrazumijeva donošenje općih akata i uspostavu standarda kako bi se smanjila mogućnost prijevара, povećanje svjesnosti rukovoditelja i drugih zaposlenika o mogućnosti prijevара kao i njihovu obvezu da izvijeste o sumnji na prijevare te prepoznavanje rizika i uspostavljanje unutarnjih kontrola, kao odgovor na rizike prijevare.

Državni ured za reviziju ocjenjuje, da su trgovačka društva obuhvaćena revizijom poduzimala aktivnosti za sprječavanje i otkrivanje prijevара, pri čemu su potrebna određena poboljšanja.

Trgovačka društva obuhvaćena revizijom donijela su dokumente u kojima su navedene etičke vrijednosti, poslovna načela i obveze prema interesnim skupinama. Etičkim kodeksom uredila su davanje i primanje poklona i ugošćavanja. Korištenje imovine u poslovne svrhe uredila su Etičkim kodeksom i općim aktima, osim društva Tržnica d.o.o., Pula koje nije sastavilo pisane procedure o načinu korištenja službenih mobilnih telefona i vozila za poslovne svrhe, društva Pulapromet d.o.o., Pula koje nije sastavilo pisane procedure o korištenju službenih vozila te Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o., Pazin koja općim aktom nije uredila način korištenja teretnih vozila i poljoprivredne mehanizacije. Sva društva su donošenje odluka tijela upravljanja uredila aktom o osnivanju i dobrom praksom, a donošenje odluka je potkrijepljeno zapisnicima, bilješkama, izvješćima i drugom dokumentacijom osim u Agenciji za ruralni razvoj Istre d.o.o., Pazin u kojoj donošenje pojedinih odluka direktora nije bilo zabilježeno i potkrijepljeno potpunom dokumentacijom.

Trgovačka društva obuhvaćena revizijom su donijela opće akte koji služe kao smjernice zaposlenicima u pogledu etičkih standarda koje su obvezni primjenjivati u svom radu. Etičkim kodeksom uredila su postupke za prijavljivanje i izvješćivanje o mogućem sukobu interesa te obveze rukovoditelja i drugih zaposlenika u slučaju sumnje na prijevare. Društva Pulapromet d.o.o., Pula, Monte Giro d.o.o., Pula, Pula Parking d.o.o., Pula i Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o., Pazin nisu održavala izobrazbu zaposlenika vezanu uz stjecanja potrebnih znanja za sprječavanje prijevare (što se smatra prijevaram, na koji način prijevара šteti društvu i kako treba prijaviti sumnjive aktivnosti).

U trgovačkim društvima obuhvaćenim revizijom, unutarnje kontrole se provode na temelju općih akata, dobre prakse te ustroja i organizacije poslovanja. Društva Pula Parking d.o.o., Pula i Monte Giro d.o.o., Pula su procedure provođenja unutarnjih kontrola uredila i uspostavljanjem sustava upravljanja kvalitetom. Četiri društva (Pulapromet d.o.o., Pula, Monte Giro d.o.o., Pula, Pula Parking d.o.o., Pula i Tržnica d.o.o., Pula) provode unutarnje kontrole na način da spriječe moguću prijevare, ocjenjuju njihovo funkcioniranje kao i specifična područja svoga poslovanja u kojima je prisutan veći rizik pojavljivanja prijevара. U Agenciji za ruralni razvoj Istre d.o.o., Pazin unutarnje kontrole nisu u potpunosti uspostavljene na način da njihova primjena spriječi moguću prijevare, odnosno općim aktom je uređena podjela dužnosti i nadležnosti, djelomično odobravanje i dokumentiranje te nadgledanje postupaka, dok fizičke i neovisne kontrole nisu uređene te nije donijelo plan za upravljanje rizicima. Specifična područja poslovanja u kojima je prisutan veći rizik pojavljivanja prijevара nisu ocjenjivana te nisu razvijala odgovarajuće protumjere i akcijske planove kako bi upravljala rizicima pojavljivanja prijevара. Nadalje, nije uredilo način odobravanja financijskih transakcija iznad određenih iznosa.

Trgovačka društva obuhvaćena revizijom nisu uredila način ocjenjivanja funkcioniranja sustava unutarnjih kontrola. Društva nisu obvezna ustrojiti unutarnju reviziju. Osnivači imaju ustrojenu službu za unutarnju reviziju koja nije obavila reviziju u društvima.

Trgovačka društva obuhvaćena revizijom su postupke i tehnike otkrivanja prijevара uspostavila u okviru redovnih radnih zadataka zaposlenika kroz podjele dužnosti, odgovarajuće dokumentiranje te nadgledanje pojedinih poslovnih postupaka zaposlenika i tijela društva. Četiri društva (Pulapromet d.o.o., Pula, Monte Giro d.o.o., Pula, Pula Parking d.o.o., Pula i Tržnica d.o.o., Pula) istražuju sumnjive transakcije, skrivene odnose među pojedincima, organizacijama i događajima, a postupcima i tehnikama otkrivanja prijevара obuhvaćene su pojedine razine odgovornosti unutar društava. Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o., Pazin je djelomično uspostavila analitičke i druge postupke za otkrivanje prijevара, a sumnjive transakcije i skriveni odnosi među pojedincima, organizacijama i događajima se ne istražuju. Društva Monte Giro d.o.o., Pula, Pula Parking d.o.o., Pula i Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o., Pazin o postupcima i tehnikama za otkrivanje prijevара nisu donijela pisane procedure. Trgovačka društva obuhvaćena revizijom su etičkim kodeksima uredila postupanje sa zaprimljenim prijavama te izvješćivanju o zaprimljenim prijavama i postupcima po prijavama o sumnji na prijevaru.

Analizirani su strategije, planovi, politike i smjernice, te su obavljena izravna dokazna ispitivanja s obzirom na područja podložna prijevari (donošenje općih i pojedinačnih akata, kolanje dokumentacije i informacija, evidentiranje u poslovnim knjigama, upravljanje i raspolaganje imovinom, naplata potraživanja, preuzimanje i podmirenje obveza, nabava roba, radova i usluga, blagajničko poslovanje, opravdanost i dokumentiranost ostvarenih rashoda, postupci zapošljavanja, obračun plaća i naknada, donacija i pomoći te pružanje i naplata usluga). Državni ured za reviziju daje sljedeće preporuke:

- utvrditi kriterije i mjerila za ugošćavanje (Pulapromet d.o.o., Pula i Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o., Pazin)
- donijeti pisane procedure za korištenje službenih mobilnih telefona (Tržnica d.o.o., Pula) i pisane procedure za korištenje vozila (Pulapromet d.o.o., Pula i Tržnica d.o.o., Pula) te općim aktima urediti način korištenja teretnih vozila i poljoprivredne mehanizacije (Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o., Pazin)
- postupati u skladu s odlukama o poslovno priznatim troškovima korištenja mobilnih telefona (Pulapromet d.o.o., Pula i Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o., Pazin)
- uskladiti odredbe Pravilnika o unutarnjem ustroju i organizaciji s potrebnim brojem izvršitelja po svim radnim mjestima (Pulapromet d.o.o., Pula)
- radi veće transparentnosti poslovanja, provoditi zapošljavanje putem Hrvatskog zavoda za zapošljavanje ili objavom natječaja u dnevnom tisku (Pulapromet d.o.o., Pula, Monte Giro d.o.o., Pula, Pula Parking d.o.o., Pula, Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o., Pazin)
- utvrditi kriterije za ocjenjivanje i rangiranje kandidata prigodom zapošljavanja, voditi zapisnike o postupku odabira kandidata i donositi odluke o odabiru kandidata (Pulapromet d.o.o., Pula, Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o., Pazin)

- ustrojiti evidenciju o utrošku goriva po svakom službenom vozilu te pratiti potrošnju goriva i upravljati voznim parkom kako bi se izbjegle eventualne zlouporabe (Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o., Pazin)
- objaviti na mrežnim stranicama zakone i druge propise koji se odnose na područje rada, donesene odluke, godišnje planove, programe, izvještaje o radu, financijske izvještaje, podatke o izvorima financiranja, informacije o dodijeljenim donacijama i ostale dokumente propisane odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama (Pulapromet d.o.o., Pula i Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o., Pazin)
- održavati izobrazbu zaposlenika vezanu uz stjecanja potrebnih znanja za sprječavanje prijevare (Pulapromet d.o.o., Pula, Monte Giro d.o.o., Pula, Pula Parking d.o.o., Pula i Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o., Pazin)
- urediti način ocjenjivanja funkcioniranja sustava unutarnjih financijskih kontrola (trgovačka društva obuhvaćena revizijom)
- utvrditi jasne i mjerljive kriterije za ostvarivanje stimulativnog dijela plaće. Donijeti interni akt, kojim bi se propisale procedure o naplati prihoda i kontroli procesa vezanih uz obračunavanje, kontrolu i naplatu svih prihoda, uključujući i potpore te poduzimati odgovarajuće mjere naplate ugovorenih potpora u skladu s donesenim aktom (Pulapromet d.o.o., Pula)
- uspostaviti djelotvoran sustav unutarnjih kontrola s ciljem sprječavanja prijevara, ocijeniti specifična područja poslovanja u kojima je prisutan veći rizik pojavljivanja prijevara, razviti planove upravljanja rizicima te utvrditi kontrolne mehanizme i urediti način odobravanja financijskih transakcija iznad određenih iznosa (Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o., Pazin)
- u području nabave roba, radova i usluga donijeti posebna pravila i protokol kojima se utvrđuju obveze i nadležnosti osoba koje sudjeluju u pripremi i provedbi nabave te izvršenju ugovora o nabavi, donijeti pisane procedure za velike nabave financirane iz sredstava Društva, ustrojiti evidenciju o obavljenim nabavama i zaključenim ugovorima o nabavi roba, radova i usluga te pridonijeti javnosti poslovanja objavom popisa gospodarskih subjekata s kojima je zabranjeno poslovati na mrežnim stranicama (Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o., Pazin)
- donijeti pisane procedure o analitičkim postupcima i tehnikama za otkrivanje prijevara (Monte Giro d.o.o., Pula, Pula Parking d.o.o., Pula i Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o., Pazin)
- istraživati sumnjive transakcije, skrivene odnose među pojedincima, organizacijama i događajima, organizacije i događaja te postupcima i tehnikama otkrivanja prijevara obuhvatiti pojedine razine odgovornosti unutar društva (Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o., Pazin).

Državni ured za reviziju ocjenjuje da bi provedba navedenih preporuka pridonijela sprječavanju i ranom otkrivanju prijevara te postizanju boljeg upravljanja javnim sredstvima i većoj transparentnosti i odgovornosti.